
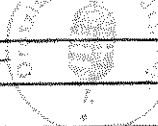
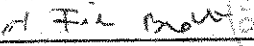

Oroszlányi Polgármesteri Hivatal
Oroszlány 2840. Rákóczi Ferenc út 78.
iktatószám: 2 BELL/4-.... /2016

Készítette:
Név: Kulcsár Zsuzsanna belső ellenőr
Aláírás:
Dátum: 2016. május 5.

A jelentést elfogadom és az intézkedési terv elkészítését elrendelem:
Név: dr. File Beáta Jegyző
Aláírás:
Dátum: 2016. május 20.

ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

Belső kontrollrendszer szabályozottsága és működtetése az Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat vonatkozásában

Ellenőrzés Típusa:
Rendszerellenőrzés

Ellenőrzött időszak:
2014. év

Oroszlány, 2016.

I./AZ ELLENŐRZÉS SZERVEZÉSÉRE VONATKOZÓ ADATOK

Az ellenőrzést végző szervezet:	Oroszlányi Polgármesteri Hivatal
A vizsgálat célja:	<ul style="list-style-type: none"> - Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a belső kontrollok, a folyamatba épített előzetes és utólagos és vezetői ellenőrzés rendje (szabálytalanságok kezelését meghatározó eljárásrend, a tevékenységek folyamatait leíró ellenőrzési nyomvonal, a kockázatkezelés rendje), továbbá a kontrollkörnyezet, a kontrolltevékenységek, az információs és monitoring rendszer kialakítása, működtetése.
Ellenőrzött szervezet(ek):	Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Az ellenőrzés típusa:	Rendszerellenőrzés
Vonatkozó jogi háttér:	<ul style="list-style-type: none"> - 2011. évi CLXXXIX. tv. Magyarország helyi önkormányzatairól - A számvitelről szóló 2000 évi C. törvény – Szt. - Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet – Ábsz. - Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény – Áht. - Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet – Ávr. - A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény – Nemzetiségi tv. - Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info.tv.) - A nemzetiségi célú előirányzatból nyújtott támogatások feltételrendszeréről és elszámolásának rendjéről szóló 428/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet. - A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvénnyel (a továbbiakban: Stabilitási tv.) - Az adósságot keletkeztető ügyletekhez történő hozzájárulás részletes szabályairól szóló 353/2011. (XII.30.) Korm. rendelet. - A közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény
Alkalmazott ellenőrzési eszközök és módszertanok:	<ul style="list-style-type: none"> - Dokumentum és nyilvántartás vizsgálat, kérdéslista alapján
Ellenőrzött időszak:	2014 év. vonatkozásában
Ellenőrzés időtartama:	20 nap
Vizsgálatvezető:	Kulcsár Zsuzsanna / megbízólevél száma: 2 BELL/4-1/2016
Az ellenőrzött időszakban hivatalban lévő vezetők:	<ul style="list-style-type: none"> - 2010. október 03-tól - 2014. október 12-ig Takács Károly polgármester - 2014. október 13-tól Lazók Zoltán polgármester, Oroszlány Önkormányzat - 2010. december 15-től - 2015. január 05-ig Dr. Zágonyi Éva - A vizsgálat ideje alatt dr. File Beáta a jegyző az Oroszlányi Polgármesteri Hivatalban. <p>Az Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke Dankó Ibolya az ellenőrzött időszakban, 2014. október 13-tól Szilágyi Sándor.</p>
	Bársony Éva az Oroszlányi Polgármesteri Hivatal Pénzügyi osztályvezetője az ellenőrzött időszakban és jelenleg is.

Vizsgálati ellenőrzési program:

	Ellenőrzött folyamat/tevékenység	Ellenőrzés lépését/Alkalmazott módszer	Ellenőrzési dokumentumok
1.	Együttműködési Megállapodás vizsgálata jogszabályi előírás alapján		
		vonatkozó jogszabályok alapján dokumentum ellenőrzés	Együttműködési Megállapodás (2014. évi)
2.	Belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése		
		Az államháztartásért felelős miniszter által kiadott módszertani útmutatók alapján	Rendelkezésre álló dokumentumok, belső szabályzatok, képviselő-testületi határozatok, beszámolók, szerződések, jegyzőkönyvek, hirdetések alapján
2a	Kontrollkörnyezet vizsgálata		
		dokumentumok vizsgálata, interjú, kérdéslista alapján.	Rendelkezésre álló dokumentumok alapján
2b	Kockázatkezelési rendszer vizsgálata		
		dokumentumok vizsgálata, interjú, kérdéslista alapján.	Rendelkezésre álló dokumentumok alapján
2c	Kontrolltevékenységek vizsgálata		
		dokumentumok vizsgálata, interjú, kérdéslista alapján.	Rendelkezésre álló dokumentumok alapján
2d	Az Információ és kommunikáció vizsgálata		
		dokumentumok vizsgálata, interjú, kérdéslista alapján.	Rendelkezésre álló dokumentumok alapján
3	Nyomon követési rendszer (monitoring) vizsgálata		
		dokumentumok vizsgálata, interjú, kérdéslista alapján.	Rendelkezésre álló dokumentumok alapján

Kulcs

Bevezetés

Magyarország Alaptörvénye a Szabadság és felelősség című fejezetének XXIX. cikkében a **nemzetiségekről** az alábbiakban idézetteket tartalmazza:

„(1) A Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők. Minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad vállalásához és megőrzéséhez. A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az anyanyelvhasználathoz, a saját nyelven való egyéni és közösségi névhasználathoz, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz.

(2) A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre.

(3) A Magyarországon élő nemzetiségek jogaira vonatkozó részletes szabályokat, valamint a helyi és országos önkormányzataik megválasztásának szabályait sarkalatos törvény határozza meg.”

Az Alaptörvény deklarálja, hogy a Magyarországon élő nemzetiséghez tartozó személyeket az általános alapvető jogokon kívül többletjogok, egyéni és kollektív jogok illetik meg. Ilyen az, hogy önazonosságukat szabadon megvallhatják, használhatják anyanyelvüket, ápolhatják kultúrájukat. Joguk van továbbá a saját nyelven való egyéni névhasználathoz és az anyanyelvű oktatáshoz. A hazai nemzetiségek autonómiája abban nyilvánul meg, hogy saját szerveket, helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre.

Az Alaptörvényben rögzítettek értelmében sarkalatos törvényként megalkotásra került a nemzetiségi önkormányzatok feladat- és hatásköreinek szabályozási keretként a nemzetiségek jogairól szóló 2011. CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Nj.tv.).

A nemzetiségi jogokról szóló törvény 1. § 1) a nemzetiség fogalmát így határolja körbe:

„Magyarország területén legalább egy évszázada honos - népcsoport, amely az állam lakossága körében számszerű kisebbségben van, a lakosság többi részétől saját nyelve, kultúrája és hagyományai különböztetik meg, egyben olyan összetartozás-tudatról tesz bizonyosságot, amely mindezek megőrzésére, történelmileg kialakult közösségeik érdekeinek kifejezésére és védelmére irányul.”

3) bekezdésben az 1) bekezdés szerinti nemzetiségeket az 1. melléklet szerint sorolja fel.

Nj. tv. 50. § lehetővé tette, hogy egyes nemzetiségek közvetlen választással helyi, valamint országos nemzetiségi önkormányzatot hozzanak létre. A 2010. október 15. bejegyzési dátummal, 787572 törzskönyvi nyilvántartási számon a Magyar Államkincstár által vezetett közhiteles nyilvántartásba bejegyzésre került az Oroszlányi Cigány Kisebbségi Önkormányzat. A névmódosítás 2012. január 1-én kérelemre megtörtént, Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat néven, 841106 számú igazgatási tevékenységgel működhetett tovább.

A nemzetiségi önkormányzatnak e törvény meghatározza a kötelező feladat- és hatáskört, valamint a az önként vállalt közfeladatok végzésére is lehetőséget teremt, valamint a kötelező feladat- és hatáskör ellátásához az Országgyűlés biztosítja az azzal arányban álló forrást és eszközrendszert.

A nemzetiségi önkormányzatok a feladat- és hatáskörükbe tartozó nemzetiségi közügyekben - a törvény keretei között - önállóan vagy más szervekkel együttesen járhatnak el.

A nemzetiségi önkormányzat együttműködése az állami és helyi önkormányzati szervekkel a Nj. tv. 79-86. paragrafusának meghatározása szerint a nemzetiségi önkormányzatok a nemzetiségi közügyek intézése érdekében jogosult az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező állami és önkormányzati szerv eljárásának kezdeményezésére.

Az együttműködési viszonyt a 80. § szabályozza, mely szerint a helyi nemzetiségi önkormányzat székhelye szerinti önkormányzat feladatát ellátja (Oroszlány, Rákóczi F. út 78.), és a helyi nemzetiségi önkormányzat részére biztosít (közüzemi díj és bérleti díjmentesen) bérleményt, amelyet a bérelő a „nemzetiségi önkormányzat iroda” céljára használhat. 2012. június 1-től bérbeadott 59 m²-es ingatlan Oroszlány Város Önkormányzat tulajdona (Oroszlány, Gönczi G. u. 10. szám alatt, 553/10A/2 hrsz)

A helyi önkormányzat a nemzetiségi önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit is biztosítja, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

Az Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat a 2014. időszakban Oroszlány Város Önkormányzata éves költségvetéseiben jóváhagyott támogatási előirányzat terhére éves támogatásban részesült.

A támogatás odaitélésére Oroszlány Város Önkormányzata Képviselő-testületének költségvetéséről szóló rendeletei alapján került sor.

Aht. 27. § (2) bekezdése előírja a helyi nemzetiségi önkormányzat bevételeivel és kiadásaival kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok ellátásáról a helyi nemzetiségi önkormányzat székhelye szerinti helyi önkormányzat önkormányzati hivatala gondoskodik. A helyi önkormányzat és az érintett helyi nemzetiségi önkormányzatok a feladatok ellátásának részletes szabályait a nemzetiségek jogairól szóló törvény szerinti megállapodásban rendezik.

A jegyző rendszerellenőrzés elvégzésére kérte fel a belső ellenőrt, annak érdekében, hogy - 2012. évi pénzügyi vizsgálatot követően - megvalósuljon az időbeli lefedettség, valamint az ellenőrzési típusok változtatásával értékelhetővé váljon a nemzeti önkormányzatok belső kontrollrendszerének kiépítésével, működésével, jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelés is.

Vizsgálatra került Oroszlány Város Önkormányzatánál (továbbiakban: helyi önkormányzat) és az Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzatnál (továbbiakban: nemzetiségi önkormányzat) kialakított a belső kontrollok, a folyamatba épített előzetes és utólagos és vezetői ellenőrzés rendje (szabálytalanságok kezelését meghatározó eljárásrend, a tevékenységek folyamatait leíró ellenőrzési nyomvonalak, a kockázatkezelés rendje), továbbá a kontrollkörnyezet, a kontrolltevékenységek, az információs és monitoring rendszer kialakítása, működtetése.

A megbízott belső ellenőr a 209/2015. (XII. 16.) számú Képviselő-testületi határozatban szereplő ellenőrzés elvégzésére kapott felkérést. A belső ellenőr a vonatkozó jogszabályok – különös tekintettel az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényre, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendeletre – és a Belső ellenőrzési kézikönyvnek vonatkozó iránymutatásai szerint járt el.

II. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzés a vizsgálat során arra kereste a választ, hogy a belső kontrollrendszer felmérése során a nemzetiségi önkormányzatnak milyen a működési környezete, mennyire biztosított, szabályozott, szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes feladatellátása.

Az ellenőrzött időszakban Oroszlány Város Önkormányzata és az Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat között az együttműködési megállapodás foglalta össze a két önkormányzat közti éves feladatokat. A megállapodást a hatályos jogszabályok figyelembe vételével készít el a helyi önkormányzat, tartalmának részleteit a nemzetiségi jogok törvénye szabályozza. A 2014. évi helyi választásokat követően október 22-én a nemzetiségi önkormányzat saját hatáskörében egységes

szerkezetbe foglalta a SzMSz -t, amelyet a 16/2012 (V. 24.) számú határozatban elfogadott a képviselő-testület. A szabályzat a működés tekintetében az optimális feladat végrehajtást szolgálta és egyben, kiegészítette a nem aktuálisan elkészített együttműködési megállapodást, mellékletében meghatározta a képviselő tagok, az elnök és az elnökhelyettes személyét.

A nemzetiségi önkormányzat nem rendelkezik **ügyrenddel**, mivel működési és egyéb feladatait a helyi önkormányzat pénzügyi osztálya és jegyzői kabinet kijelölt munkatársai végzik.

Az ellenőrzés során a kontrollkörnyezet, valamint a kapcsolódó kontrolltevékenységek értékelésére került sor. E körben az ellenőrzés összegzett véleménye szerint a **kontrollkörnyezet közepesen megfelelő alapul szolgál a feladatok végrehajtásához**. Az elkészített szabályzatok nagy része a jogszabályi előírásoknak és a helyi működés sajátosságainak megfeleltethetők voltak. Egyes szabályzatok elkészítése illetve aktualizálása indokolt. A belső szabályzatokban a működéshez kapcsolódó pénzügyi kihatással bíró, jogszabályban rögzített kérdéseket is kellő mélységben rögzítették.

A belső kontrollrendszer működése az ellenőrzés tapasztalatai és az írásos anyagok alapján **közepesen megfelelő**. A hiányosságok pótlásával megfelelő összszegést kaphat.

A megállapítások és a javaslatok részletes leírása az ellenőrzési jelentés további részében található.

A megfelelő minőségű és mennyiségű ellenőrzési bizonyíték alapján - elégséges volt ahhoz, hogy megalapozott véleményt alakíthasson ki a belső ellenőr. Az ellenőrzés összesített véleménye szerint a szervezet vizsgálattal érintett **szabályozottsága közepes**, működési-, és vagyónvédelemmel összefüggő területei **megfelelő minősítést** kaptak.

Az ellenőrzési jelentést az ellenőrzött terület elnökével egyeztettem, tartalmát a jelentés-tervezetre tett észrevétel alapján kiegészítettem, pontosítottam.

III. Főbb Megállapítások és javaslatok

„Belső kontrollrendszer szabályozottsága és működtetése az Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat vonatkozásában ” című vizsgálathoz

Szsz.	Megállapítás	Javaslat	Kockázat / Hatás	Feladat	Intézkedést igényel? (igen / nem)
1.	Az együttműködési megállapodás létrejöttét szabályzó törvényi és jogszabályi hivatkozások közül nem került feltüntetésre a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, valamint a nemzetiségi célú előirányzathól nyújtott támogatások feltételrendszeréről és elszámolásának rendjéről szóló 428/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet.	Javasolt a felsorolt törvény és rendelet rögzítése a hatályos együttműködési megállapodásban.	Közepes	helyi OK. jegyzője	I
1.	A vizsgált évre vonatkozóan (2014. január 31-ig, majd az 2014. október 12-i önkormányzati választások kapcsán történt személycserét követően - 30 napon belül-) készült megállapodás nem került bemutatásra a vizsgálat során.	A 2014. január 31-ig és a 2014. november 12-ig készült együttműködési megállapodások kerüljenek bemutatásra.	Alacsony	helyi OK. jegyzője és nemzetiségi OK elnöke	I

1.	A vizsgált időszakra vonatkozó és a jelenleg hatályban lévő együttműködési megállapodások kapcsán néhány hiányosságot állapított meg a vizsgálat.	A hiányosságok rögzítése a hatályos együttműködési megállapodásban.	Magas	helyi ÖK. jegyzője és nemzetiségi ÖK. elnöke	I
1.	A megvizsgált 2014. évi OROK jelenléti ívek alapján megállapítható, hogy egy alkalommal sem teljesült nemzetiségi jogok törvénye 80. § 4) bekezdés d. pontja. A 2014. évben alkalmazott jegyző vagy annak - a jegyzővel azonos képesítési előírásoknak megfelelő - megbízottja a helyi önkormányzat megbízásából és képviselőként nem vett részt a nemzetiségi önkormányzat testületi ülésén, így nem jelezhetette, amennyiben törvénytörtést észlel.	Javasolt a jövőben a négy kötelezően megtartandó nemzetiségi önkormányzat által tartott testületi ülésen részt venni a törvény előírása szerint.	Magas	helyi ÖK. jegyzője	I
1.	A 2014. október 13-án elkészített Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat leltára nem került aláírásra az átadó és átvevő részéről sem, így a dokumentum nem minősül hitelesnek.	Javasolt a leltárt ismételtelen elkészíteni, a nemzetiségi önkormányzat vagyonát tételiesen felmérni.	közepes	nemzetiségi ÖK. elnöke	I
1.	„A Bérlo a helyiséget rendeltetésének és a szerződésben megfelelően használhatja, köteles betartani a tűz-, baleset-, munkavédelmi és környezetvédelmi előírásokat. Megállapításra került, hogy az ingatlanban tűz oltására alkalmas berendezés nincs felszerelve, valamint köteles a rendkívüli esemény bekövetkezésekor értesítendő személy nevét, lakcímét, telefonszámát mindenki számára jól látható helyen elhelyezni- ezen előírás kirögzítése nem valósult meg.	Javasolt a szerződés pontjainak betartása, a hiányzó készülék elhelyezése valamint, a tűz esetén értesítendő személy elérhetőségének jól látható helyen való elhelyezése.	Közepes	nemzetiségi ÖK. elnöke	I
2b.	Belső Kontrollrendszer működését leíró szabályzat hiányában nincs/ nem volt módszer megfogalmazva a kockázatok felmérésére, elemzésére és az azonosításukra.	Javasolt a Belső Kontrollrendszer működését leíró szabályzatot elkészíteni.	Magas	helyi ÖK. jegyzője	I
2b.	A nemzetiségi önkormányzat elnökének és meghatalmazott helyettesének az aláírás címpéldánya nem került bemutatásra a vizsgálat ideje alatt.	Az elnök és az öt helyettesítő személy aláírás mintáját köteles megőrizni az Áhsz. 52. § és a Sztv. 166. § értelmében, és ezt a 370/2011. évi (XII. 31.) korm. rend. 28. § bekezdése a és b) pontjai alapján a belső ellenőrzésnek bemutatni.	Magas	helyi ÖK. pénzügyi osztályvezetője és nemzetiségi ÖK elnöke	I
2c.	A vizsgálat ideje alatt a nemzeti önkormányzat részéről nem került átadásra a 2014. évi költségvetési határozattervezet és a 2014. évi zárszámadás. A számviteli törvény a dokumentumok megőrzésére 8 évet ír elő.	Az Áhsz. 52. § és a Sztv. 166. § betartása, a hiteles dokumentumok és alátámasztó analitikák megőrzése. azok pótlólagos bemutatása a belső ellenőrzésnek.	Magas	nemzetiségi ÖK elnöke	I
2c.	A tevékenységek feladatköri elkülönítését a dolgozók munkaköri leírásaiban, a gazdasági szervezet ügyrendjében. SZMSZ-ben rögzíteni kell. Ezen területen vannak elmaradások, hiányosságok a helyi és a nemzetiségi önkormányzatnál.	Javasolt ezen hiányosságok pótlólagosan az ügyrend és az SZMSZ soron következő változásaival megegyező időben elvégezni.	Közepes	helyi ÖK. pénzügyi osztályvezetője és nemzetiségi ÖK elnöke	I

3.	Az ellenőrzési nyomvonal nem került kialakításra, hiányosság megállapítása esetén az ellenőrzési jelentés javaslatot fogalmazott meg a szükséges intézkedés megtételére.	Ellenőrzési nyomvonalak kialakítása a nemzeti önkormányzat működési és egyéb feladatvégzése kapcsán.	Közepes	helyi OK. jegyzője	I
3.	2012. évben és a 2016. évben hatályos együttműködési megállapodások nem tartalmazták a belső ellenőrzésre vonatkozó rendelkezéseket.	Javasolt az utólagosan módosított megállapodásba belefoglalni a kapott működési támogatás elszámolásának kötelezettségét is.	Közepes	helyi OK. jegyzője	I

IV. Részletes megállapítások

1. Együttműködési Megállapodás vizsgálata jogszabályi előírás alapján

Az Áht. 27. § (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzat és az érintett helyi nemzetiségi önkormányzatok a *feladatok ellátásának részletes szabályait* a nemzetiségek jogairól szóló törvény szerinti *megállapodásban rendezik*.

A helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat közjogi kapcsolata nem fölé- és alárendeltségen, hanem mellérendeltségen alapszik. A két önkormányzat kapcsolatainak rendezése érdekében a Nj. tv. 80. § részletezi az *együttműködési megállapodásra vonatkozó tartalmi elemeket*. A helyi önkormányzat amellet, hogy működteti a saját gazdálkodásának belső ellenőrzési mechanizmusait, ezeket az együttműködési megállapodás keretei között köteles létrehozni a gazdálkodó szervezettel nem rendelkező nemzetiségi önkormányzat számára is.

A belső ellenőrzés megvizsgálta a szerződő felek adatait és megállapította, hogy az Oroszlányi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat megfelelt az Nj. tv. 159. § 1) bekezdés előírásának:

"Az e törvény hatálybalépése előtt létrejött kisebbségi önkormányzat elnevezése nemzetiségi önkormányzat."

A névváltoztatásról a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete minősített többséggel döntött, amelyet a MÁK 11/787572/5/2012 számú határozatával elfogadott.

A vizsgálat során megállapításra került, hogy az együttműködési megállapodás létrejöttét szabályzó törvényi és jogszabályi hivatkozások közül

- *nem került feltüntetésre* a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, valamint a nemzetiségi célú előirányzatból nyújtott támogatások feltételrendszeréről és elszámolásának rendjéről szóló 428/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet. Javasolt a felsorolt törvény és rendelet rögzítése a hatályos együttműködési megállapodásban.

A vizsgált évben is hatályban lévő Ügyrend (2012. június 1-től) 2.1 fejezetében, így említi a nemzetiségi önkormányzatokat:

"A nemzetiségi önkormányzatok bevételeivel és kiadásaival kapcsolatban a költségvetési tervezési valamint a gazdálkodási, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok ellátásáról a Hivatal gondoskodik. Az Önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzatok a feladatok ellátásának részletes szabályait a nemzetiségek jogairól szóló törvények szerint megállapodásban rendezik."

A helyi önkormányzat SzMSz-e nem rendelkezik, az ügyrendje pedig a megállapodásra hivatkozva kívánja részletezni az önkormányzatok feladatmegosztását, ebben segítséget nyújt az Nj. tv. 80. § 1) bekezdése:

A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére - annak székhelyén - biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

a) a helyi nemzetiségi önkormányzat részére havonta igény szerint, de **legalább tizenhat órában**, az önkormányzati feladat ellátásához szükséges **tárgyi, technikai eszközökkel felszerelt helyiség ingyenes használata**, a helyiséghez, továbbá a helyiség infrastruktúrájához kapcsolódó rezsiköltségek és fenntartási költségek viselése;

A törvény (2) Az (1) bekezdés szerinti kötelezettségének teljesítése érdekében a helyi önkormányzat **harminc napon belül** biztosítja a rendeltetésszerű helyiséghasználatot, valamint a helyiséghasználatra, a további feltételek biztosítására és a feladatok ellátására vonatkozóan **megállapodást köt** a helyi nemzetiségi önkormányzattal.

b) az önkormányzat működéséhez (a testületi, tisztségviselői, képviselői feladatok ellátásához) szükséges **tárgyi és személyi feltételek** biztosítása;

c) a testületi ülések **előkészítése** (meghívók, előterjesztések, hivatalos levelezés előkészítése, postázása, a testületi ülések jegyzőkönyveinek elkészítése, postázása);

d) a testületi döntések és a tisztségviselők döntéseinek előkészítése, a testületi és tisztségviselői döntéshozatalhoz kapcsolódó nyilvántartási, sokszorosítási, postázási feladatok ellátása;

e) a nemzetiségi önkormányzat működésével, **gazdálkodásával** kapcsolatos nyilvántartási, iratkezelési feladatok ellátása; és

f) az a)-e) pontokban meghatározott feladatellátáshoz kapcsolódó **költségeknek** - a testületi tagok és tisztségviselők telefonhasználata költségei kivételével - a viselése.

A nemzetiségi önkormányzat elnökhelyettese nyilatkozatában elmondta, hogy ezen előírás maximálisan teljesült, a helyi önkormányzat jegyzője, pénzügyi osztálya és a megbízott kapcsolattartó részéről a vizsgált évben is.

A megállapodást **minden év január 31. napjáig**, általános vagy időközi változás esetén az alakuló ülést követő harminc napon belül **felül kell vizsgálni** a nemzetiségi jogok törvényének 80. § 2) bekezdése szerint.

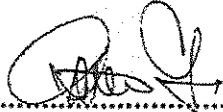
A jelentés-tervezetre tett elnöki észrevételből úgy értesült az ellenőrzés, hogy a vizsgált évre vonatkozóan 2014. január 27-ig elkészült a megállapodás, a Képviselő-testület elfogadta az 5/2014 II. 5. számon, majd az 2014. október 12-i önkormányzati választások kapcsán történt elnök és testületi tagok személycserét követően - 30 napon belül - ismét elkészítésre került a megállapodás, amely 59/2014. (XII. 2.) számon került iktatásra.

Kulcsár

A jelenleg hatályos megállapodásból (15-jegyz/39-1/2016) idézett 2 sor, dátum, aláírás:

Jelen megállapodás aláírásával egyidejűleg a 2012. június 11-én megkötött együttműködési megállapodás hatályát veszti.

Oroszlány, 2016. február 4.

.....
Oroszlány Város Önkormányzata
képviselőtében
Lazók Zoltán
polgármester

.....
Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat
képviselőtében
Szilágyi Sándor
elnök

- szilágyi sándor*
- Megtévesztő a jelenleg hatályos együttműködési megállapodásban az a két sor, amely a 2012. június 11-én készült megállapodást helyezi hatályon kívül, nem a 2014 évben készült megállapodás utolsó változatát. A félreértés tisztázása okán a belső ellenőrzés kérte a dokumentum eredeti példányának bemutatását, de az nem került bemutatásra a vizsgálat ideje alatt. A megállapítás intézkedési terv készítését igénylő megállapítás, a dokumentumok pótlólagos bemutatása javasolt.

Az együttműködési megállapodás felülvizsgálatának nem csak a személycserék esetén történő változást kell aktuálisan mutatni (valamint nevesítetten meghatározni a kapcsolattartó személyeket), hanem a nemzetiségi célú előirányzatból nyújtott támogatások feltételrendszeréről és elszámolásának rendjéről szóló 428/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján kell meghatározni az évi működési költségvetési támogatás pontos összegét is.

Az éves költségvetési támogatás a működési költségvetési támogatásból és feladatalapú költségvetési támogatásból tevődik össze. Ezen vizsgálat csak a működési költségvetési támogatásra vonatkozó előírásokra tér ki hiszem, ezzel az összeggel támogathatja a nemzetiségi önkormányzatokat a helyi önkormányzat, a feladatalapú költségvetési támogatás összegéhez csak közvetetten van meghatározó szerepe.

- A működési költségvetési támogatás elnyerésének feltételeit a 428/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § b) és (3) pontja alapján kerül meghatározásra,
- A működési költségvetési támogatás éves összege a 428/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § (4) pontja alapján kerül kiszámításra.
- A működési költségvetési támogatás két egyelő részletben való utalásáról a 3. § (3) bekezdése rendelkezik.
- Ezen törvény 3. § (1) a működési költségvetési támogatás egy települési és egy területi nemzetiségi önkormányzatra jutó éves összegét a támogató közleményként minden év január 20-áig a honlapján közzéteszi.
- (2) A támogató a működési költségvetési támogatásról támogatói okiratot ad ki.

- A feladatalapú költségvetési támogatásra akkor jogosult, ha a 4.§ előírásainak megfelelően járt el.
- A feladatalapú költségvetési támogatás összege a 4. § (4) bekezdése alapján számolható ki.
- A feladatalapú költségvetési támogatás csak a 428/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. számú melléklet szerinti kötelező nemzetiségi közfeladatok ellátásához közvetlenül kapcsolódó költségek finanszírozására használható fel.
- 5. § (1) A támogató a 4. § (1) bekezdés alapján megküldött képviselő-testületi jegyzőkönyvek - ideértve a testületi jegyzőkönyvek mellékleteit és a testületi döntések alapjául szolgáló előterjesztéseket is - alapján a 2. mellékletben meghatározott szempontrendszer szerint helyi nemzetiségi önkormányzatonként meghatározza a feladatalapú költségvetési támogatásban való részesedésre vonatkozó pontszámokat.
- Az (1) bekezdés szerinti pontszámokat és a képviselő-testületi ülések dátumát a támogató a honlapján március 1. és március 16. között közzéteszi.

Javasolt a hatályos együttműködési támogatást ezen jogszabályok pontosításával kiegészíteni.

A nemzetiségi jogok törvénye előírja, hogy a **megállapodásban rögzíteni kell: 80. § (3)**

- a) a helyi önkormányzat és a helyi nemzetiségi önkormányzat **költségvetésének előkészítésével és megalkotásával**, valamint a költségvetéssel összefüggő adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítésével, továbbá a helyi nemzetiségi önkormányzat önálló fizetési számla nyitásával, törzskönyvi nyilvántartásba vételével és adószám igénylésével kapcsolatos határidőket és együttműködési kötelezettségeket, a felelősök konkrét kijelölésével,
- b) a helyi nemzetiségi önkormányzat **kötelezettségvállalásaival** kapcsolatosan a helyi önkormányzatot terhelő ellenjegyzési, érvényesítési, utalványozási, szakmai teljesítésigazolási feladatokat, továbbá a felelősök konkrét kijelölését,
- c) a helyi nemzetiségi önkormányzat kötelezettségvállalásának a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott szabályait, különösen az **összeférhetetlenségi, nyilvántartási kötelezettségeket**,
- d) a helyi nemzetiségi önkormányzat **működési feltételeinek és gazdálkodásának eljárási és dokumentációs részletszabályaival**, valamint az ezeket végző személyek kijelölésének rendjével, és az adatszolgáltatási feladatok teljesítésével kapcsolatos előírásokat, feltételeket.

(4) A helyi önkormányzat és a helyi nemzetiségi önkormányzat megállapodásban **rögzíteni kell, hogy a jegyző vagy annak - a jegyzővel azonos képesítési előírásoknak megfelelő - megbízottja a helyi önkormányzat megbízásából és képviseletében részt vesz a nemzetiségi önkormányzat testületi ülésein és jelzi, amennyiben törvénysértést észlel.**

(5) Önkormányzati működésen értendő a **testületi üléseken és a közmeghallgatáson túl, a bizottságok működése, a tisztségviselői és képviselői megbízatás ellátása, valamint a kötelező önkormányzati feladatok ellátását szolgáló rendezvények megtartása is."**

Kulcsár

A vizsgált időszakra vonatkozó illetve bemutatott (2012. évi) és a jelenleg hatályban lévő (2016.évi) együttműködési megállapodások nagyrészt tartalmazzák az törvényi előírásnak megfelelő tartalmat.

- Néhány hiányosságot állapított meg a vizsgálat az előíráshoz képest, a megállapodás
  - nem tartalmazza a felelősök konkrét megjelölését,
  - az adatszolgáltatási feladatok teljesítésével kapcsolatos előírásokat, feltételeket,
  - valamint nem jelöli meg a jegyzői megbízottat, aki helyettesíti távollétében.
  - Hiányoznak a nemzetiségi önkormányzat bizottságára vonatkozó előírások.
  - A tisztségviselők és képviselői megbízásokról illetve azok összeférhetetlenségéről, vagyonyilatkozat - tételi kötelezettségéről nem rendelkezik a megállapodás.
  - Nem tartalmazta a megállapodás nemzetiségi önkormányzat bevételeivel és kiadásaival kapcsolatos ellenőrzési,- és finanszírozási feladatok ellátásának részletes szabályait.Javasolt a hiányosságok rögzítése a hatályos együttműködési megállapodásban.

- A megvizsgált 2014. évi ORÖK jelenléti ívek alapján megállapítható, hogy egy alkalommal sem teljesült nemzetiségi jogok törvénye 80. § 4) bekezdés d. pontja. A 2014. évben alkalmazott jegyző vagy annak - a jegyzővel azonos képesítési előírásoknak megfelelő - megbízottja a helyi önkormányzat megbízásából és képviselvényében nem vett részt a nemzetiségi önkormányzat testületi ülésein, így nem jelezhette, amennyiben törvénysértést észlel.
Javasolt a jövőben a négy kötelezően megtartandó nemzetiségi önkormányzat által tartott testületi ülésen részt venni a törvény előírása szerint.

2014. november 11-én a 26/2000 (IX. 27.) BM rendelet alapján megtörtén a volt nemzetiségi önkormányzat elnöke és a megválasztott elnök között a munkakör átadás-átvétele. Átadásra kerültek az ügyiratok, szerződések, banki kivonatok, tárgyi eszközök leltára és az egyéb dokumentumok. A 29/24-13/2014 számú dokumentum mellékletében is láthatók.

- A 2014. október 13-án elkészített Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat leltára nem került aláírásra az átadó és átvévő részéről sem, így a dokumentum nem minősül hitelesnek. Javasolt a leltárt ismételtelen elkészíteni, a nemzetiségi önkormányzat vagyontát tételesen felmérni.

2012. június 1-től 2017. december 31-éig tartó időtartamra Oroszlány Város Önkormányzata tulajdonában lévő 59 m²-es ingatlant (Oroszlány, Gárdonyi G. u. 10.) bérleti díj és közüzemi díj mentesen bérbe adta az Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak a 30/202/2012 számú bérleti szerződésben foglalt feltételekkel.

A belső ellenőrzés helyszíni ellenőrzést végzett az iroda céljára működtetett ingatlanban és megállapította, hogy a bérleti szerződés 7. pontjának nem tett eleget a bérlő.

- „A Bérlő a helyiséget rendeltetésének és a szerződésben megfelelően használhatja, köteles betartani a tűz-, baleset-, munkavédelmi és környezetvédelmi előírásokat, valamint köteles a rendkívüli esemény bekövetkezésekor értesítendő személy nevét, lakcímét, telefonszámát mindenki számára jól látható helyen elhelyezni.” Megállapításra került, hogy az ingatlanban tűz oltására alkalmas berendezés nincs felszerelve, a rendkívüli esemény bekövetkezése esetén értesíthető személy adatai nem kerültek elhelyezésre.

Javasolt a szerződés pontjainak betartása, a hiányzó készülék elhelyezése valamint, a tűz esetén értesítendő személy elérhetőségének jól látható helyen való rögzítése.

A jegyzőkönyv megállapításai az együttműködési megállapodások tartalma a bemutatott 2012. és 2016. évi), a bérleti szerződés (2012. évi), törzskönyvi kivonatok (2010, 2012, 2014. évek vonatkozásában) illetve a rendelkezésre álló belső szabályzatok vizsgálata alapján kerültek megállapításra.

2. Belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése

Az *Áht. 69. § (1) bekezdésében* meghatározottak szerint a belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljanak a következő célok:

- a) az ellenőrzött szervezetben a működés és a gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtsák végre,
- b) az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, és
- c) megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használatától.

A belső kontrollrendszer létrehozásáért, működtetéséért és fejlesztéséért az ellenőrzött szerv vezetője felelős az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók figyelembevételével.

Az államháztartásért felelős miniszter által közzétett (2012. évi) Magyarországi államháztartási belső kontroll standardok:
<http://ngmszakmaiteruletek.kormany.hu/download/e/df/a0000/bkstand12k%C3%B6zz%C3%A9.pdf>

2a Kontrollkörnyezet értékelése

A kontrollkörnyezet kialakítása - *a szabályzatok elkészítése és az abban foglaltak alkalmazása* lévén- tudatos, szervezett tevékenység. A helyi önkormányzat költségvetési szervei és társaságai tekintetében kimondható, hogy a széleskörűen végzett tevékenység, illetve az annak végzését szabályozó rendszer bonyolultsága miatt az eredendő kockázat magas.

- Az ellenőrzött nemzetiségi önkormányzat esetében a feladat és felelősségi körök kialakításra kerültek,
- a folyamatok meghatározása és dokumentálása, illetve ezek folyamatos felülvizsgálata, aktualizálása azonban esetenként elmaradt. (lásd 1. pontban Megállapodás)

Nj. tv. 95. § (1) A testület üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet magyar nyelven és az ülésen használt tárgyalási nyelven is el kell készíteni. A két nyelven készített jegyzőkönyv mindegyike hitelesnek tekintendő. *A jegyzőkönyv közokirat.*

(4) A nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete, közgyűlése és bizottsága ülésének *jegyzőkönyve részét képezi az ülésre szóló meghívó, a közmeghallgatásról szóló közlemény és az előterjesztések.*”

A belső ellenőrzés több alkalommal felhívta az elnök úr figyelmét az Áhsz. 52. § és a Sztv. 166. § előírásaira, amely az eredeti és az eredetivel megegyező iratok tárolásának, megőrzésének módjára és kötelezettségére vonatkozik. Valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info.tv.) értelmében a

Kulmány

testületi ülésről készült jegyzőkönyvek esetében - a zárt ülésről készült jegyzőkönyvek kivételével - bárki kérhet tájékoztatást vagy másolatot.

A dokumentumok tárolhatók a székhely szerinti: Oroszlány, Rákóczi Ferenc út 78. szám alatt megjelölt irodában, de azokat a fent felsorolt törvények értelmében elkülönítetten kell tárolni és be kell tudni mutatni a nemzetiségi önkormányzat elnökének az ellenőrzések és/vagy bárki tájékoztatása okán.

A megállapítás intézkedési terv készítését igénylő megállapítás az iratok tárolását a belső ellenőrzés utóellenőrzés formájában fogja vizsgálni.

Törvényi előírás, hogy **az elnök a jegyzőkönyvet** - amelyeknek részét képezik az előterjesztések is - **az ülést követő 15 napon belül egyidejűleg küldi meg a helyi önkormányzat jegyzőjének vagy megbízottjának és a kormányhivatalnak.**

Más paragrafusban a helyi önkormányzat működési feladatai között sorolja fel (Nj. tv 80. § (1) c) pontja) a testületi ülések előkészítését, különösen a meghívók, az előterjesztések, a testületi ülések jegyzőkönyveinek és valamennyi hivatalos levelezés előkészítésének és postázásának feladatát.

Gyakorlatilag az elnöknek kézjegyével ellátott dokumentumokat küldhetik a kormányhivatalba, illetve a helyi jegyző részére a helyi önkormányzat megbízottjai, a határidő betartása a nemzetiségi önkormányzat elnökét kötelezi.

- Vizsgálatra került egyes 2014. évben megküldött jegyzőkönyvek, határozatok továbbítási ideje és megállapítható volt, hogy a helyi jegyzői kabinet megbízottja az előirt feladatot határidőben végezte el.

Az Nj.tv. 78.§ (3) bekezdése kimondja, hogy a nemzetiségi önkormányzat a nemzetiségi közügyek intézése során **feladat-és hatáskörében eljárva határozatot hoz.**

A **közmeghallgatás tartása** az Nj.tv. 97.§-a alapján pedig kizárólag a települési nemzetiségi önkormányzatok **részére kötelező**, míg az országos nemzetiségi önkormányzatok esetében lehetőség e jogintézmény szabályait SzMSz-ben rögzíteni.

SzMSz:

A vizsgált évben, 2014. október 12-én helyi önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választások kapcsán személycserék történtek.

Az Nj.tv. 113. § a) pontja szerint a nemzetiségi önkormányzat - **át nem ruházható hatáskörében** - dönt szervezeti és működési szabályzatának megalkotásáról vagy felülvizsgálatáról, módosításáról az alakuló ülést követő 3 hónapon belül, továbbá módosítja azt a **szükségessé válást követő harminc napon belül**, mind a nemzetiségi önkormányzat, mind a helyi önkormányzat.

- A választásokat követően készült együttműködési megállapodást a nem mutatták be a belső ellenőrzésnek, de az alakuló ülést - előírás szerint 15-napon belül - megtartotta a nemzetiségi önkormányzat és a szükségessé vált SzMSz **módosításra került** 2014. október 22-én, mellékletei magába foglalják a változásokat.

A helyi önkormányzat nem módosított SzMSz-én, mivel az Oroszlányi Polgármesteri Hivatal Szervezeti és működési Szabályzata nem tér ki az Oroszlányi Nemzetiségi Önkormányzatokra, a hatályban lévő Ügyrend 2.1 fejezetében viszont így említi a nemzetiségi önkormányzatokat:

„...Az Önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzatok a feladatok ellátásának részletes szabályait a nemzetiségek jogairól szóló törvények szerint megállapodásban rendezik.”

A felülvizsgálat, illetve módosítás során figyelembe kell venni azokat a törvényi rendelkezéseket, amelyek az SzMSz kötelező tartalmát meghatározzák. Vannak továbbá olyan szabályok, amelyeket a törvény szó szerint nem tesz az SzMSz kötelező tartalmi elemévé, azonban vagy a szöveg összefüggések miatt, vagy a törvény által megkívánt cél érdekében indokolt a nemzetiségi SzMSz-ben rendelkezni azokról.

Az Nj.tv. 153. § (1) bekezdése értelmében, ahol az Nj.tv. eltérően nem rendelkezik, a nemzetiségi önkormányzatokra alkalmazni kell a helyi önkormányzatokra, és a helyi önkormányzati társulásokra vonatkozó jogszabályokat, az *adósságrendezésre vonatkozó rendelkezések kivételével*. Ennek megfelelően a nemzetiségi önkormányzatok képviselő-testületeinek az SzMSz-ben rendelkezniük kell a *normatív határozataik közzétételéről*.

A jogalkotással és jogszabályszerkesztéssel kapcsolatos hatályos jogszabályi rendelkezések értelmében az Nj.tv.-ben szabályozottak nem ismételtetők meg az SzMSz-ben, tekintettel arra, hogy normatív határozatról van szó.

A felülvizsgálat, illetve módosítás során figyelembe veendő fontosabb szabályozási tárgykörök a következők:

1. A képviselő-testület hatáskör átruházására vonatkozó szabályai.
2. A nemzetiségi önkormányzat önként vállalt feladatainak meghatározása.
3. A rendes és a rendkívüli képviselő-testületi ülések összehívásának rendje.
4. A közmeghallgatással kapcsolatos szabályozás.
5. Eljárási szabályok arra az esetre, ha a képviselő-testület nem határozatképes.
6. Zárt üléssel kapcsolatban csak eljárási szabályok rögzíthetők az SzMSz-ben.
7. Meg kell határozni azoknak a határozatoknak a körét, amelyekben a testület minősített többséggel dönt és az át nem ruházható hatáskörben hozott döntések körét is, az Nj.tv.-ben szabályozottakon túl.
8. Az elnöki és elnökhelyettesi tisztség egyidejű betöltetlensége, illetve tartós akadályoztatása esetére rendelkezni kell arról, hogy ki jogosult a testület összehívására és vezetésére. A képviselő-testületi ülésre tanácskozási joggal meghívottak rögzítése.
9. Munkaterv, munkaprogram összeállításának szabályai. A képviselő-testületi ülés napirendjének meghatározása a munkaterv, munkaprogram alapján, illetve az ettől való eltérés, a rendkívüli testületi ülések napirendjére vonatkozó szabályozás.
10. Ha a képviselő-testület a képviselője számára biztosítja a napirend előtti felszólalás, képviselői kérdés, interpelláció jogintézményét, akkor ezek szabályait, a válasz elfogadása, el nem fogadása esetén követendő eljárás módját szabályozni kell.
11. Sem az Ötv., sem az Nj.tv. nem mondja ki az előterjesztések kötelező írásbeliségét, de az SzMSz-ben célszerű minimálisra szorítani a szóbeli előterjesztések lehetőségét.
12. A határozathozatal szempontjából igen lényeges a titkos szavazás és a név szerinti szavazás rendjének szabályozása.
13. Célszerű szabályozni az előterjesztéssel, határozati javaslattal kapcsolatos módosító indítványokról történő döntés mechanizmusát, a szavazás összegzésére vonatkozó előírásokat.
14. A képviselő-testület szükség szerint, a szervezeti és működési szabályzatában meghatározott számú, de évente legalább négy ülést tart. A törvény szövegéből egyértelműen kitűnik, hogy az SzMSz-ben meg kell határozni az ülések számát.

15. A nemzetiségi önkormányzatok *bizottságot (bizottságokat) hozhatnak létre*. A törvényi szabályozás a bizottságok részére előkészítő és végrehajtást ellenőrző feladatot határoz meg. A képviselő-testület tehát az SzMSz-ben határozza meg bizottságainak elnevezését, létszámát (3 fő) és azokat az eljárási szabályokat, melyek a képviselő-testületi ülésre vonatkozó szabályoktól eltérnek.

16. A tiszteletdíj és természetbeni juttatás megvonásának szabályait.

17. A helyi önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás szerinti működési feltételeket az Nj.tv. 80.§ alapján. (Javasolt mellékletként beépíteni az SzMSz-be az együttműködési megállapodást)

18. A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelezettségvállalásának szabályait, különösen az összeférhetetlenségi, nyilvántartási kötelezettségeket (javasolt mellékletként szerepeltetni).

19. Az Nj.tv. 95. § (2) bekezdése lehetőséget biztosít arra is, hogy az SzMSz a törvényi szabályozást kiegészítse a jegyzőkönyvek tartalmi követelményei tekintetében.

Az Nj.tv. alábbiakban idézett 109.§ (1)-(2) bekezdései, 112. § (1) bekezdése, 153.§ (2) bekezdése a nemzetiségi önkormányzatok képviselői, elnökei, elnökhelyettesei vonatkozásában a *tiszteletdíj, költségtérítés, természetbeni juttatás kereteit tartalmazzák*.

A szabályozás kereteiből ki kell emelni azt, hogy csak abban az esetben állapítható meg a költségvetés terhére tiszteletdíj, természetbeni juttatás, ha ez nem veszélyezteti a nemzetiségi közfeladat ellátását.

2b. Kockázatkezelési rendszer vizsgálata

- Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy a vizsgált évben az ellenőrzött nemzetiségi önkormányzat vonatkozásában a **kockázatkezelésre vonatkozó szabályozások kialakításában**, illetve a kockázatkezelési tevékenység végzésében 2014. évben is elmaradást, hiányt mutattak.
- A nemzetiségi önkormányzat működésében **rejlő kockázatos területek kiválasztása** érdekében a kockázatkezelés, azaz objektív kockázatelemzési módszer nem került kidolgozásra, illetve alkalmazásra.

A 370/2011. (XII. 31.) Korm. rend. 7. § (1) bekezdése alapján a kockázatkezelés, mint módszer a vezetés gyakorlati eszköze, a tervezés és döntéshozatal, a végrehajtás alapvető része. Az összefüggésrendszer és az ezzel kapcsolatos felelősség világossá válik, ha a célok szintjeivel párhuzamosan, annak megfelelően a kockázatokért való felelősségeket is delegálják a megfelelő szintekre.

- Belső Kontrollrendszer működését leíró szabályzat hiányában nincs/ nem volt módszer megfogalmazva a kockázatok felmérésére, elemzésére és az azonosításukra. Javasolt a Belső Kontrollrendszer működését leíró szabályzatot elkészíteni.
- A nemzetiségi önkormányzat gazdálkodásának szabályozottsága 2014-ban csak részben volt biztosított. A helyi önkormányzat nem készítette el a nemzetiségi önkormányzatra is kiterjedő számviteli politikáját és számlarendjét.
- A nemzetiségi önkormányzat gazdálkodása során az operatív gazdálkodási jogkörök kialakítása megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

- A teljesítésigazolás és az érvényesítés kulcskontrollok működése a helyi önkormányzat részéről megfelelő volt.
- A nemzetiségi önkormányzat elnökének és meghatalmazott helyettesének az aláírás címpéldánya nem került bemutatásra a vizsgálat ideje alatt. Az elnök és az öt helyettesítő személy aláírás mintáját köteles megőrizni az Áhsz. 52. § és a Sztv. 166. § értelmében, és ezt a 370/2011. évi (XII. 31.) korm. rend. 28. § bekezdése a és b) pontjai alapján a belső ellenőrzésnek bemutatni.

Javaslat a Belső Kontrollrendszer működését leíró szabályzat elkészítése, valamint a megállapodás felülvizsgálatával egy időben az elnök és az öt helyettesítő személy meghatalmazását és aláírás mintáját is megkérni és azt a szükséges dokumentumokhoz (kötelezettségvállalási szabályzat) csatolni illetve intézkedési tervben meghatározott időre a belső ellenőrzésnek bemutatni.

2c. Kontrolltevékenységek kialakításának vizsgálata

A belső kontrollrendszer felmérése arra ad választ, hogy általában a vizsgált szervezetnek mennyire biztosított, szabályozott, szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes feladatellátás. Annál a szervezetnél, amelynél a belső kontrollrendszer a jogszabályoknak nem megfelelően került kialakításra, nagyobb a kockázata annak, hogy az éves beszámolók, illetve az azt alátámasztó nyilvántartások nem megfelelőek, és hibát tartalmaznak.

- Ezen ellenőrzés során bebizonyosodott, hogy a kontroll stratégiák és módszerek kialakítása, a végzendő kontrolltevékenységek szabályozása részben történt meg 2014. évben illetve az azt követő időszakban.
- A feladatkörök szélválasztására törekedtek a helyi önkormányzatnál működő szervezetek vezetői.

Az Nj.tv. VII. fejezete tartalmazza a nemzetiségi önkormányzat gazdálkodásának alapvető szabályait, így a vagyonának, bevételeinek meghatározásait is.

A nemzetiségi önkormányzatok számára a gazdálkodással összefüggően az Áht.-ben és a végrehajtási rendeletekben előírt határidők, amelyek értelemszerűen kötelezően betartandók az alábbiakat tartalmazzák:

Költségvetési koncepció:

a nemzetiségi önkormányzat elnöke november 30-ig nyújtja be a koncepciót a képviselő-testületének, illetve a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjainak választását követően december 15-ig.

- a vizsgálat megállapította, hogy a 2014. évi költségvetési koncepció benyújtása nem történt meg előírás szerint, a képviselő-testület 2014. február 5-i ülésén tárgyalta. Javasolt a jogszabályi előírások betartása a jövőben. A megállapítás intézkedési tervet nem igénylő megállapítás.

Költségvetési határozattervezet

az elnök nyújtja be a képviselő-testületnek a központi költségvetésről szóló törvény kihirdetését követő negyvenötödik napig. A költségvetési határozat benyújtásakor az elnök előterjeszti azt az

önálló határozattervezetet is, amely a nemzetiségi határozatoknak a költségvetési határozatban javasolt előirányzatok megalapozásához szükséges módosításokat tartalmazza. A költségvetés előterjesztésekor a képviselő-testület részére *mérleget, kimutatásokat és a szöveges indoklást együtt kell bemutatni.*

- a vizsgálat ideje alatt a nemzeti önkormányzat részéről nem került átadásra a 2014. évi költségvetési határozattervezet, mérleg, kimutatás, szöveges indoklás. A számviteli törvény a dokumentumok megőrzésére 8 évet ír elő, javasolt az Áht. 52. § és a Sztv. 166. § előírásainak betartása és a hiteles dokumentumok és alátámasztó analitikák megőrzése.

A dokumentumok tárolhatók a székhely szerinti: Oroszlány, Rákóczi Ferenc út 78. szám alatt megjelölt irodában, de azokat a törvényi előírás szerint elkülönítetten kell tárolni és be kell tudni mutatni - a nemzetiségi önkormányzat elnökének vagy megbízottjának - az ellenőrzések alkalmával.

A megállapítás intézkedési terv készítését igénylő megállapítás az iratok tárolását a belső ellenőrzés utóellenőrzés formájában fogja vizsgálni.

Költségvetés:

Az Áht. 26. § (1) bekezdése és az Ávr. 29.§ (1) bekezdése alapján elkülönül a helyi önkormányzat költségvetésétől a nemzetiségi önkormányzat **költségvetése**. Ebből következik, hogy a nemzetiségi önkormányzat bevételi és kiadási előirányzatai tartalmazzák a nemzetiségi önkormányzat nevében végzett tevékenységgel, működésével, tagjainak díjazásával kapcsolatos bevételeket és kiadásokat. 2012-től külön elemi költségvetés készül a nemzetiségi önkormányzat részére is, ennek következménye, hogy a nemzetiségi önkormányzat is gazdálkodásáról önálló könyvvizetést végez és önálló beszámolót készít.

- a helyi önkormányzat pénzügyi osztálya az ellenőrzés rendelkezésére átadta a nemzetiségi önkormányzat 2014. évre vonatkozó elemi költségvetését, amely az előírásokkal megegyező tartalommal készült.

Beszámoló a féléves gazdálkodásról: a képviselő-testület elé terjesztés határideje szeptember 15.

A zárszámadást a költségvetési évet követő 4 hónapon belül kell a képviselő-testület elé terjeszteni.

- a vizsgálat ideje alatt a nemzeti önkormányzat részéről nem került átadásra a 2014. évi zárszámadás eredeti vagy eredetivel megegyező dokumentuma. A számviteli törvény a dokumentumok megőrzésére 8 évet ír elő, javasolt az Áht. 52. § és a Sztv. 166. § előírásainak betartása és a hiteles dokumentumok és alátámasztó analitikák megőrzése.

A dokumentumok tárolhatók a székhely szerinti: Oroszlány, Rákóczi Ferenc út 78. szám alatt megjelölt irodában, de azokat a törvényi előírás szerint elkülönítetten kell tárolni és be kell tudni mutatni - a nemzetiségi önkormányzat elnökének vagy megbízottjának - az ellenőrzések alkalmával.

A megállapítás intézkedési terv készítését igénylő megállapítás az iratok tárolását a belső ellenőrzés utóellenőrzés formájában fogja vizsgálni.

A költségvetéssel, gazdálkodással kapcsolatban

az Áht. 29. § (3) bekezdése értelmében a költségvetés elfogadása előtt külön határozatban kell megállapítani a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvénnyel (a

továbbiakban: Stabilitási tv.) összefüggésben a saját bevételeknek és az adósságot keletkeztető ügyletekből eredő kötelezettségnek a költségvetési évet követő három évre várható összegét.

A saját bevételek körét e tekintetben az adósságot keletkeztető ügyletekhez történő hozzájárulás részletes szabályairól szóló 353/2011. (XII.30.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdése tartalmazza, míg az adósságot keletkeztető ügyleteket a Stabilitási tv. 3. § (1) bekezdése sorolja fel.

A nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásával, így elsősorban az általa nyújtott támogatásokkal összefüggésben arra hívom fel a figyelmet:

A civil szervezeteknek nyújtott támogatásokkal összefüggésben alkalmazni szükséges a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény rendelkezéseit is, mivel a törvény 1.§ a) pontja értelmében hatálya kiterjed az államháztartás alrendszerére, így a nemzetiségi önkormányzatokra is, ennek értelmében figyelemmel kell lenni a támogatások odaítélésekor ennek szabályaira is. A törvény 2.§ (2) - (3) bekezdésének alábbiakban idézett rendelkezéseit is alkalmazni kell:

„(2) E törvény pályázatokra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni a nem pályázati úton odaítélt támogatásokra is azzal, hogy ahol e törvény a) pályázatot említ, ott a támogatás odaítélésére irányuló kérelmet, b) pályázati eljárást említ, ott a támogatási döntés előkészítésének és meghozatalának folyamatát kell érteni.

(3) A nem pályázati úton odaítélt támogatásból nem részesülhet az, aki - ha a támogatási döntést pályázati eljárásban hozták - a pályázati eljárásban nem vehetne részt pályázóként.”

Az idézetekből következik, hogy a civil szervezeteknek nyújtott támogatásokkal összefüggésben hozott döntéseket oly módon kell meghozni, hogy a pályázatok és odaítélt támogatások során egyértelműen nyomon követhető legyen, mely szervezetek, milyen feltételekkel és elszámolási kötelezettségekkel kaptak támogatást és ennek megfelelő tartalmú támogatási **szerződést(eket)** kell megkötöni.

Ellenjegyzés: minden gazdasági szervezettel rendelkező költségvetési szervnél a gazdasági vezető az ellenjegyző, vagy az általa írásban kijelölt (a költségvetési szerv alkalmazásában álló) személy, amennyiben a költségvetési szerv kiadási előirányzata terhére történik a kötelezettségvállalás (Ávr. 55. § (2) bekezdés a) pont).

Az Ávr. 55. § (2) bekezdés f)-g) pontjai a helyi önkormányzat, továbbá a helyi nemzetiségi önkormányzat előirányzatait érintő kötelezettségvállalások esetén kizárólag a gazdasági vezetőt nevesítik ellenjegyzőként. Az Ávr. nem ad lehetőséget arra, hogy a gazdasági vezető más jelöljön ki ellenjegyzőként e kötelezettségvállalásoknál.

A megoldási lehetőség abban lehet, hogy az Ávr. 54. § (2) bekezdésében foglaltakat alkalmazva, a gazdasági vezető úgymond szakértőként veszi igénybe a dolgozóját (dolgozóit), aki elvégzi az Ávr. 54. § (1) bekezdés szerinti feladatokat, de a tényleges ellenjegyzési (aláírási) jogkör nála marad.

- A jogszabályi előírások, határidők figyelembevételével meghatározták a nemzetiségi önkormányzatnak a beszámoltatás módját, gyakoriságát és dokumentálásának módszerét, a feladatvégzés folytonosságát a nemzetiségi önkormányzat biztosította.
- 2014. év vonatkozásában több alkalommal érintette az ellenőrzés a pénzügyi osztály engedélyezési és jóváhagyási eljárásait, a gazdasági események-, folyamatok igazoltatását. Vizsgálatra került korábban a gazdasági folyamatokra jogosultak végzettségének és képzettségének megléte is, amely megfelelőnek bizonyult.

Kulcsár

A költségvetési szerv belső kontrollrendszerének keretében a belső ellenőrzés **a kontrolltevékenység részeként működő** a folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE) meglétét és működésének szabályszerűségét vizsgálta.

A FEUVE, mint a belső kontroll rendszer része, magában foglalja:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi és szabályozottsági szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolásának (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvézés és beszámolás) kontrollját.

A FEUVE létrehozásáról, működtetéséről a költségvetési szerv vezetője gondoskodik az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók figyelembevételével.

- A vizsgált 2014. évben a nemzetiségi önkormányzat működésével kapcsolatos egyes feladatokat a helyi önkormányzat irányítási jogkörébe tartozó önkormányzati hivatal látja el, főleg a pénzügyi osztály és titkársági kabinet, melyek rendelkeztek a folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzéssel.
- *A tevékenységek feladatköri elkülönítését* a dolgozók munkaköri leírásaiban, a gazdasági szervezet ügyrendjében, SZMSZ-ben rögzíteni kell, ezen területen vannak elmaradások, hiányosságok a helyi és a nemzetiségi önkormányzatnál.

Javasolt ezen hiányosságok pótlólagosan az ügyrend és az SzMSZ soron következő változásaival megegyező időben elvégezni.

Az operatív gazdálkodási jogkörök kialakítása a feltárt hiányosságok ellenére *megfelelt* a jogszabályi előírásoknak, valamint az együttműködési megállapodásban foglaltaknak.

2d. Információ és kommunikáció

Az információs és kommunikációs rendszerek (pl. iktatási rendszer) kialakításra kerültek annak érdekében, hogy alkalmasak legyenek objektív módon tájékoztatást nyújtani a helyi önkormányzatnak, a nemzetiségi önkormányzatnak és az ügyfeleknek.

Az ellenőrzött nemzetiségi önkormányzat elnöke, és vezetői gondoskodtak arról, hogy a vezetői döntésekkel kapcsolatos információk, a "külső" információk a megfelelő kommunikációs csatornákon keresztül (internet, mobiltelefon, vezetékes telefon) eljussanak a kapcsolattartásra kijelölt személyhez, vezetőhöz, jegyzőhöz vagy a polgármesterhez.

- Személyes egyeztetés biztosított volt, melyet a határidőben beérkező bizonylatok átvétele igazolt.

A vezetői értekezletek, testületi ülések és rendezvények alkalmával közvetlen kommunikáció történt a két önkormányzat vezetői között a belső ellenőrzés megtervezéséről, a belső ellenőrzési terv jóváhagyásáról és a végrehajtás során felvetődő kérdésekről.

- A belső ellenőrzés megállapította, hogy a közérdekű adatok kötelezően előírt közzététele nyilvánosságra került a helyi önkormányzat hivatalos oldalán.

3. Nyomon követési rendszer (monitoring) vizsgálata

Az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan - a jogszabályi előírás alapján - minden költségvetési szerv feladata kialakítani egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára.

- Az ellenőrzési nyomvonal az ellenőrzött nemzetiségi önkormányzatnál sem került kialakításra, hiányosság megállapítása esetén az ellenőrzési jelentés javaslatot fogalmazott meg a szükséges intézkedés megtételére.

A helyi önkormányzat jegyzője a vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak megfelelően szervezte meg a belső ellenőrzési tevékenységet, a belső ellenőrzési kézikönyv aktualizálását rendelte el valamint, a 2016. év ellenőrzési tervet kockázatelemzés alapján készítette el. A jelentésekben megfogalmazott belső ellenőri javaslatok alapján intézkedett a hibák, hiányosságok megszüntetéséről és nyomon követte ezek megvalósulását is.

A 2012. évi Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzatnál megvalósult pénzügyi ellenőrzés megállapítást nem tárt fel, így intézkedési terv készítése nem vált szükségessé. A belső ellenőrzés vonatkozásában 2014. évben a nemzetiségi önkormányzat nem került kiválasztásra, és

- 2014. évben hatályos együttműködési megállapodás sem tartalmazott a belső ellenőrzésre vonatkozó rendelkezéseket.

2015. év végén a jegyző korrigálva a hiányosságot a képviselő-testület elé terjesztette a 2016. évi ellenőrzési terv részeként a nemzetiségi önkormányzat rendszerellenőrzését, hogy megvalósuljon az időbeli lefedettség, valamint az ellenőrzési típusok változtatásával értékelhetővé váljon a nemzeti önkormányzatok belső kontrollrendszerének kiépítésével, működésével, jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelés is.

A belső ellenőrzés javaslata, hogy az utólagos ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi rész kerüljön megfogalmazásra a hatályos együttműködési megállapodásban.

Kulcsár

TELJESSÉGI NYILATKOZAT

Alulírott Szilágyi Sándor, büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a Kulcsár Zsuzsanna megbízott belső ellenőr számára átadott dokumentumok, legjobb tudásom szerint, mindazon dokumentumok, nyomtatványok, adatok, információk, melyek szükségesek az adott állapot felméréséhez. Kijelentem továbbá, hogy az átadott dokumentumok, adatok és információk megbízható, teljes körű információt tartalmaznak.

Oroszlány, 2016. május

.....
Szilágyi Sándor

Az ellenőrzött Roma Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke

Záradék

Az ellenőrzési jelentés tartalmát megismertem, egy példányát átvettem. A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 42. § (5) bekezdése értelmében nyilatkozom, hogy

- észrevételt kívánok tenni, és azt a jelentés kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül megküldöm az ellenőrzést végző szervezet vezetőjének. (A határidő elmulasztását egyetértésnek kell tekinteni.)
- észrevételt nem kívánok tenni.

Oroszlány, 2016. május

.....
Szilágyi Sándor

Az ellenőrzött Roma Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke

Keltezés: 2016. május 3.	Keltezés: 2016. május 3.
Aláírás: <i>Kulcsár Zsuzsanna</i>	Aláírás: <i>A. F. ...</i>
Készítette: Kulcsár Zsuzsanna belső ellenőr	Jóváhagyta: dr. File Beáta jegyző